

* ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚΠΛΗΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡ. «ΘΕΡΦΥΣ», 5/2015

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ 11^{ΟΥ} & 63^{ΟΥ}
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ας Σπάσουμε το Τιμέντο...
«Θεραπεία» στο Σύνδρομο Έλλειψης της Φύσης

T.60 22- 05- 2015

Φορέας : ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ / ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ «ΔΗΜΗΤΡΑ» / Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Έρευνας Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (Ι.ΕΛ.Υ.Α.)
Τμήμα Ελιάς & Οπωροκηπευτικών. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Θεραπεύοντας την αποξένωση του σύγχρονου ανθρώπου από τη φύση», Δρ. Τριδα Τσεβρένη.

Η ΑΠΟΞΕΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΗ

Όπως είναι πλέον φανερό, οι σημερινές γενιές βιώνουν περιβαλλοντική αμνησία και την αποξένωσή τους από τη φύση (Ταϊ κ.ά. 2006). Μάλιστα, ενώ η σχέση του ανθρώπου με τη φύση αποτελούσε μία δεδομένη συνθήκη για τις προηγούμενες γενιές, τα σημερινά παιδιά που κατοικούν στα αστικά κέντρα έχουν αποξενωθεί από το φυσικό περιβάλλον και αγνοούν βασικές γνώσεις για το φυσικό κόσμο, ενώ στερούνται τα οφέλη και τις αναπτυξιακές και συναισθηματικές ικανότητες που η επαφή με τη φύση θα τους παρείχε.

Έχει πλέον καταγραφεί ότι η αποξένωση του ανθρώπου από τη φύση συμβάλει στη δημιουργία διαταραχών στη συμπεριφορά και στην ανάπτυξή του (Loun 2005).

Στον επιστημονικό χώρο που αφορά στο παιδί και το περιβάλλον του, έχει εισαχθεί μια νέα διαταραχή με τον όρο «**Σύνδρομο Έλλειψης Φύσης**» (**Nature Deficit Disorder**), που περιγράφει τις συνέπειες της αποξένωσης των παιδιών από τη φύση. Ο όρος αυτός ανήκει στον Richard Loun, ο οποίος κατέγραψε τις ψυχολογικές, νοητικές και συναισθηματικές διαταραχές των παιδιών που ζουν στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Τα κύρια συμπτώματα της διαταραχής αυτής περιλαμβάνουν την αγχώδη νεύρωση, τη διάσπαση προσοχής, τα προβλήματα συμπεριφοράς, την κατάθλιψη, τις φοβίες, την υπερκινητικότητα, την παχυσαρκία, την έλλειψη βιταμίνης D (Loun 2005, Charles & Loun 2009).

Η απομάκρυνση από τη φύση στερεί από τα παιδιά την κατάκτηση βασικών αντιληπτικών ικανοτήτων, την ανάπτυξη της δημιουργικότητας, της κριτικής σκέψης και της συναισθηματικής ωρίμανσης, καθώς και την ενδυνάμωση της αυτοπεποίθησής τους, της αίσθησης ότι ανήκουν σε ένα ευρύτερο πλαίσιο και την ικανότητα διαχείρισης του περιβάλλοντός τους.

(Loun 2005, Moore & Herbert 1997, Kellert 2005, Elliott 2010, Τσεβρένη 2008).

ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΤΗ ΦΥΣΗ

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μία στροφή προς την επανασύνδεση των κατοίκων των πόλεων με τη φύση που αναδεικνύει τη νοσταλγία του ανθρώπου για τη Μητέρα Γη, την οποία έχει απαρνηθεί, και τα οφέλη που μπορεί να έχει από την ενδυνάμωση της σχέσης αυτής.

Αυξάνεται λοιπόν σε αυτό το πλαίσιο η ερευνητική παραγωγή για τη σχέση του παιδιού με τη φύση, αλλά και οι πρακτικές εφαρμογές και δράσεις προς την κατεύθυνση αυτή.

Η διεθνής έρευνα έχει μέχρι σήμερα τεκμηριώσει ότι μέσα από τη σχέση τους με τη φύση, τα παιδιά και, γενικότερα, οι κάτοικοι της πόλης:

- Αναπτύσσουν το σώμα, το μυαλό και το πνεύμα τους (Department of Conservation 2011),
- Αναπτύσσουν την αίσθηση του χώρου, καθώς και την ικανότητά τους να αναρωτιούνται και να διερευνούν (White & Stoecklin 2008, Carson 1998, Sobel 2008),
- Αναπτύσσουν και καλλιεργούν την κατανόηση και την ενσυναίσθηση για τα μη ανθρώπινα όντα (Loun 2005),
- Καταπολεμούν το άγχος, βοηθούνται στην πρόληψη και στη θεραπεία της κατάθλιψης (Faber Taylor κ.ά. 2003, Loun 2005, Wells & Evans 2003),
- Αποκτούν την αίσθηση της φροντίδας της φύσης (Wilson 1984),
- Καταπολεμούν την παχυσαρκία (Moore κ.ά. 2003),
- Αναπτύσσουν την αισθητική τους. Μάλιστα, όταν εμπλέκεται η φύση με την τέχνη διαμορφώνεται ένας αστείρευτος χώρος προσωπικής έκφρασης και ανάπτυξης (Edwards, Gandini & Forman, 1998).

Το τεύχος αφιερώνεται στους συναδέλφους που βγάζουν τις τάξεις τους «Έξω, στον Καθαρό Αέρα» σε Βουνά, Κήπους & Άλση και ιδιαίτερα στους κ. Θωμά Νόβα και κ. Γιώργο Βουλγαρόπουλο, που με τα παιδιά τους, υπεύθυνα, φροντίζουν τη «φύση» του σχολείου.

ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΗΡΕΣ ΥΛΙΚΟ ΤΗΣ ΠΙΛΟΤΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΘΕΡΦΥΣ»
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΤΕ ΜΕ ΤΟ ΤΜ. ΕΝΤΑΞΗΣ.